

**Assertiones Philosophicæ Fusius Deductæ Philosophiæ
Peripateticæ communioris Epitomen exhibentes**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1681

cx [i.e. ii]. Efficiens instrumentalis est, quæ est minoris cum effectu perfectionis, vel si est æqualis, non habet vim connæturale[m] ad eu[m] producendu[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71607)

II. Causa illa efficiens dicitur principalis, quæ est æqualis aut majoris perfectionis cum effectu, & dicit ad illum proportionem. Illa est instrumentalis, quæ est minoris cum effectu perfectionis, vel si est æqualis, non habet proportionem, id est, vim connaturalem, ad illum producendum, & hinc subordinatur alteri, nimirum causæ principali, à qua confortatur & elevatur per concursum altioris ordinis, & cujus intuitu illi præbetur concursus causæ primæ, si subordinetur causæ principali creatæ; qualiter phantasma utpote materiale, adeoq; ignobilius & improporcionatum ad producendas species impressas intelligibiles spirituales, ad hoc eget concursu altioris ordinis, nempe comprincipii spiritualis (quale est intellectus) à quo elevetur; qualiter non elevatur equus se solo insufficientis trahere currum, dum illi adjungitur equus alius, cum hic concursus non sit altioris ordinis, & qualiter vice versâ non elevatur causa principalis ab instrumentali, etsi & hac egeat; non enim eget ejus concursu ad producendum effectum se perfectiorem aut improporcionatum sibi, neq; ita eget, ut detur ei intuitu causæ instrumentalis cōcursus Dei.

Hinc

Hinc patet causam malè ideo dici instrumentalem, quia non attingit sua actione effectum, sed producit quid prævium, ad cuius productionem resultat productio effectus. Item quia illi nullum correspondet prædicatum in effectu (foret enim Angelus elevatus à Deo ad creandum alium Angelum omninò sibi similem, adhuc causa instrumentalis, etsi ei omnia prædicata in effectu respondeant.) Item quia movetur priùs à causa principalis; quomodo enim phantasma movetur priùs ab intellectu ?

III. Instrumentum aliud est naturale, quod à natura subordinatur alteri causæ, ut cum ea producat effectum se perfectiorem tale V. G. est phantasma. Aliud artificiale, quod ab extrinseco, nempe ab artifice, ordinatur & assumitur ad effectum, ad quem ex se est improportionatum (quamvis hæc in rigore non sint instrumenta, cum ex se activa non sint, sed tantùm recipiendo in se impetum, unum cum alio conjungant, aut unum ab altero dividant; adeoquè hæc divisio sit analogi in sua analogata.) Aliud obedientiale, quod assumitur à Deo ad effectum alium quem supernaturalem quò ad entitatem, vel quò